Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de burgemeester

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Burgerschap en Informatiebeleid

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon

Datum 18 juni 2015
Betreft Transparantie in vaststelling van leges

Kenmerk
2015-0000038355

Geachte heer/mevrouw,

De Tweede Kamer heeft mij opgeroepen om in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) na te gaan of er een grotere mate van transparantie kan worden betracht bij het vaststellen van de tarieven van de paspoorten en identiteitskaarten. Dit verzoek werd gedaan naar aanleiding van de verhoging van de maximumtarieven voor paspoorten en identiteitskaarten per 9 maart 2014 in verband met de invoering van de tienjarige geldigheidsduur.

Naar aanleiding van dit verzoek heeft mijn ministerie overlegd met de VNG en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVvB). In dat overleg is naar voren gekomen dat beide verenigingen een model hebben ontwikkeld dat gemeenten kunnen gebruiken voor de kostenonderbouwing voor de leges. In dit model wordt een stappenplan beschreven aan de hand waarvan gemeenten inzichtelijk kunnen maken uit welke kosten de aan burgers en bedrijven in rekening gebrachte leges bestaan. Specifiek voor de uitgifte van paspoorten en identiteitskaarten kan de gemeente met dit model in kaart brengen welke activiteiten zij voor het aanvraag- en uitgifteproces verricht en welke kosten zij daaraan toerekent. Dit model is te vinden op de website van de NVvB[1]. Door de uitkomst van deze exercitie ook te publiceren op de gemeentelijke website biedt een gemeente burgers en bedrijven transparantie in de onderbouwing van de leges.

Tot op heden wordt dit model vermoedelijk door weinig gemeenten gebruikt. In ieder geval is uit een door mijn ministerie uitgevoerde steekproef gebleken dat gemeenten in het algemeen geen kostenonderbouwing van de leges op hun website publiceren. Vanzelfsprekend zijn het vaststellen van de tarieven voor de leges en het bieden van transparantie in de kostenonderbouwing de verantwoordelijkheid van uw college van B&W. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om daarop toe te zien. Niettemin ben ik met de Tweede Kamer van mening dat het gewenst is om naar burgers en bedrijven toe waar mogelijk transparantie te bieden; niet alleen ten aanzien van de leges voor paspoorten en identiteitskaarten, maar voor alle leges.

Gezien het grote belang dat het kabinet hecht aan verdergaande transparantie, ben ik, in samenhang met de adviezen van de commissie Vernieuwing besluit begroting en verantwoording, samen met de VNG aan het onderzoeken in hoeverre tegemoet kan worden gekomen aan de aanbeveling die de commissie

[1] https://nvvb.nl/nl/producten/handreikingen/leges/model-kostenonderbouwing/

doet om een bepaling op te nemen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor gemeenten. De aanbeveling strekt ertoe dat uit de fiscale paragraaf van de begroting moet blijken dat de begrote baten ten behoeve van de dienstverlening de begrote lasten niet overstijgen en hoe de tarieven voor de leges zijn onderbouwd. Het is de verwachting dat voor de zomer van 2015 besluitvorming plaatsvindt over de door werkgroepen voorgestelde uitwerking. Op basis daarvan zal de beoogde vertaling in aangepaste BBV-regelgeving plaatsvinden. Rekening houdend met de reguliere procedures die daarvoor gelden, zoals formele consultatie van het IPO en de VNG, zal inwerkingtreding vermoedelijk (gefaseerd) met ingang van 2017 en 2018 plaatsvinden.

Voor nu roep ik alle gemeenten op om bij het opstellen van de legesverordening voortaan gebruik te maken van het beschikbare model voor de kostenonderbouwing. Ik verzoek u dit binnen uw gemeente in gang te zetten. Ik reken erop dat bij de vaststelling van de eerstvolgende legesverordening door alle gemeenten een kostenonderbouwing op hun websites gepubliceerd wordt. Vanzelfsprekend staat niets u in de weg om ook voor de huidige legesverordening alsnog een kostenonderbouwing te publiceren.

Tegelijk zal ik zelf ook voor de tarieven voor het rijksdeel van de leges toewerken naar een grotere transparantie. Op dit moment is die echter nog beperkt. In het contract met de producent is indertijd vastgelegd dat de afgesproken tarieven bedrijfsvertrouwelijke informatie zijn en dus niet met derden gedeeld mogen worden. Voor een volgend contract zal ik onderzoeken of een dergelijke geheimhoudingsclausule achterwege gelaten kan worden, opdat ook deze informatie gedeeld kan worden. Daarnaast verantwoord ik mij nu al in de jaarverslagen van mijn ministerie zo transparant mogelijk over de uitgaven die mijn ministerie aan het reisdocumentenstelsel doet en de ontvangsten die het daaruit genereert, opdat de mate van kostendekkendheid van de tarieven voor het rijksdeel van de leges voor iedereen duidelijk is.

Op deze manier zorgen wij gezamenlijk voor een transparant beeld van de kosten van het reisdocumentenproces. Ik dank u daarom bij voorbaat voor uw bijdrage aan een meer open overheid.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk